

ЗВІТ

за результатами моніторингового візиту до освітніх центрів «Донбас-Україна» і «Крим-Україна», розташованих на базі Київського національного університету імені Тараса Шевченка

07 березня 2024 року

м. Київ

Мета моніторингового візиту: забезпечення доступу до освітніх послуг осіб, що проживають на тимчасово окупованих територіях.

Склад моніторингової групи:

начальник відділу прав громадян на тимчасово окупованих територіях Департаменту моніторингу додержання прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – Тетяна Городенська;

головний спеціаліст відділу прав громадян на тимчасово окупованих територіях Департаменту моніторингу додержання прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – Аліна Білан;

регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної ради України з прав людини у м. Києві – Юлія Перетятко.

Розділ 1: довізний аналіз інформації щодо функціонування освітнього центру з відкритих джерел

Аналіз проведено: головним спеціалістом відділу прав громадян на тимчасово окупованих територіях Департаменту моніторингу додержання прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – Аліною Білан.

Інформація для осіб з тимчасово окупованих територій: на сайті Київського національного університету імені Тараса Шевченка (далі – заклад освіти) створено окремий розділ «Для осіб з особливо небезпечних та тимчасово окупованих територій», який містить посилання на наказ Міністерства освіти і науки України від 01.03.2021 № 271 «Про затвердження Порядку прийому для здобуття вищої, фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти осіб, які проживають на територіях, де неможливо забезпечити виконання стандартів освіти України та/або стабільний освітній процес» (далі – Наказ МОН від 01.03.2021 № 271), посилання на особливості прийому на навчання вступників з особливо небезпечних територій та тимчасово окупованих територій в межах квоти – 2.

Водночас, на сайті закладу освіти під час вступної кампанії вступники, які зареєстровані на територіях, що були тимчасово окуповані до початку повномасштабного вторгнення (до 24.02.2022) мають можливість подати заяви у форматі онлайн до освітніх центрів.

Інформація актуальна станом на 2023 рік, інформація про актуальні умови вступу на 2024 рік – відсутня.

Засоби комунікації з освітніми центрами: на сайті зазначений телефон для консультацій (+38 098 - 521-35-61), посилання на Telegram канал, який містить загальну інформацію для вступників, електронна пошта: abit@knu.ua, а також активне посилання на «форму зворотного зв'язку».

Водночас, на веб-сторінці освітніх центрів відсутня інформація щодо можливості звертатися до закладу освіти через месенджери (наприклад Telegram, Viber, WhatsApp).

Опис процедури для вступу людей з тимчасово окупованої території до закладів освіти України: інформація про дату та час роботи освітніх центрів, дати початку та дати завершення прийняття документів відсутня.

У Правилах прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка у 2023 році для завантаження якого наявне посилання, міститься інформація про вступ для абітурієнтів з тимчасово окупованих територій (далі – ТОТ). Водночас, зазначено, що вступники з ТОТ подають документи з урахуванням особливостей, передбачених наказом МОН від 01.03.2021 № 271.

Заяву для участі у вступних випробуваннях та конкурсному відборі на навчання для здобуття вищої освіти вступники з ТОТ можуть подати дистанційно з використанням засобів електронного зв'язку.

На сайті відсутня інформація щодо корисних ресурсів для підготовки вступника до профільного іспиту чи співбесіди.

Інформація як дістатися до освітніх центрів: покрокова інструкція відсутня. Для того, щоб прокласти маршрут, вступнику щоб прокласти маршрут, вступнику пропонується посилання на Google-карту для самостійного формування маршруту.

Інформація щодо уповноваженого закладу середньої освіти: для освітніх центрів призначено уповноважений заклад середньої освіти, а саме: ліцей «Школа екстернів».

Однак, інформація про адресу закладу загальної середньої освіти, контактні номери телефонів, електронну пошту відповідальних осіб, посилання, за яким можна перейти на офіційну сторінку закладу середньої освіти – відсутні.

Інформація щодо призначеного у 2024 році уповноваженого закладу загальної середньої освіти – відсутня.

Розділ 2: моніторинг під час безпосереднього перебування в освітньому центрі

Повна назва об'єкта моніторингу: освітні центри «Донбас-Україна» та «Крим-Україна» на базі Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Фактична та юридична адреси об'єкта моніторингу: вул. пр-т Академіка Глушкова, 4е, каб. 6 (корпус механіко-математичного факультету) м. Київ.

Моніторинговий візит проводився у присутності:

відповідального секретаря приймальної комісії, доцента кафедри теорії та історії права та держави Навчально-наукового інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка – Ольги Кобан.

Регламент діяльності освітніх центрів

Окремий нормативно-правовий акт не приймався. Інформація, щодо процедури вступу особам з ТОТ прописана у Правилах прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка у 2023 році затверджено наказом ректора від 25.04.2023 № 323-32.

Умови вступу та інформація щодо початку вступної кампанії

Правила прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка у 2023 році затверджено наказом ректора від 25.04.2023 № 323-32.

Правила прийому до закладу освіти на 2024 рік відсутні, у зв'язку з незатвердженням Міністерством освіти і науки України відповідного наказу.

Інформація про вступників

За консультаціями до освітнього центру у 2023 році звернулось 137 осіб.

10 абітурієнтів вступили через освітні центри, з яких 5 осіб – на бюджетну форму навчання, 5 осіб – на контрактну форму навчання.

8 студентів вступили через освітній центр «Крим-Україна» та 2 студенти через освітній центр «Донбас-Україна».

На контрактну форму навчання через освітні центри було зараховано 5 вступників та 5 осіб зараховано на бюджетну форму навчання, усі студенти навчаються в очному форматі.

Разом з цим, у зв'язку наявністю запитів у студентів щодо переведення з контрактної форми навчання на бюджетну, з метою сприяння у переведенні студентів на бюджетну форму навчання, закладом освіти до Міністерства освіти і науки України подано запит щодо виділення додаткових місць державного замовлення. Так, рішенням Конкурсної комісії Міністерства освіти і науки України, 4 особи були переведені на бюджетну форму навчання. Одна особа залишається на контрактній формі навчання у зв'язку з тим, що за даної спеціальності не передбачені бюджетні місця.

Варто зауважити, що 3 студенти відраховано, у зв'язку з неможливістю з ними зв'язатись протягом тривалого часу.

Статистичні дані щодо вступників

Заклад освіти самостійно не веде статистичні дані щодо вступників в розрізі територій, з яких вони вступили.

Динаміка вступників у 2022 – 2023 році

Кількість вступників у порівнянні з 2022 роком зменшилась.

Так, у 2022 році до закладу освіти вступило 14 осіб, а у 2023 – 10 осіб.

За словами осіб, що відповідальні за діяльність освітніх центрів, зменшення кількості вступників обумовлене складністю виїзду з тимчасово окупованих територій.

Підтримка вступників та студентів зі сторони закладу освіти

Вступники на весь період вступної кампанії, спільно з супроводжуючими особами можуть проживати у гуртожитку на платній основі, вартість на місяць з особи складає 750 грн.

Заклад освіти всебічно сприяє в отриманні вступниками довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, а також, у разі необхідності, документів, що посвідчують особу. Зокрема, вступникам надається актуальна адреса та контактний телефон найближчого центру надання адміністративних послуг.

Окрім того, у вступників є можливість після зарахування отримати тимчасову реєстрацію місця проживання у гуртожитку закладу освіти.

На період навчання, студентам надаються наявні місця для проживання у гуртожитках закладу освіти. Вартість проживання становить 750 грн. на місяць, однак за зверненням особи, вартість може бути знижена до 50 %.

При Приймальній комісії діє телефонно-консультаційний центр, який надає консультації для всіх вступників, зокрема, з тимчасово окупованих територій.

Уповноважений заклад загальної середньої освіти

При закладі освіти призначено уповноважений заклад середньої освіти для проведення річного оцінювання та державної підсумкової атестації, а також видачі документів державного зразка про середню освіту, а саме: ліцей «Школа екстернів», який розміщений за адресою: Голосіївський проспект, 106/4, м. Київ.

Заклад загальної середньої освіти розташований в пішій доступності від закладу освіти та не потребує використання громадського транспорту.

Підготовчі курси

У закладі освіти передбачене проведення платних підготовчих курсів з предметів, з яких проводиться національний мультипредметний тест, у змішаному форматі (переважно онлайн) для всіх абітурієнтів, зокрема, з ТОТ. Вартість курсів варіюється в залежності від кількості обраних предметів.

Водночас, заклад освіти був долучений до підготовчих курсів, що були започатковані у 2021 році Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України.

Розміщення інформації у закладі освіти

На момент моніторингового візиту, інформаційні матеріали щодо діяльності освітніх центрів не були розміщені на стендах, проте, за повідомленням адміністрації така інформація розміщується в період проведення вступної кампанії та роботи освітніх центрів.

Основні проблеми, з якими стикається заклад освіти під час роботи з абітурієнтами з ТОТ

- у зв'язку із повномасштабним вторгненням Російської Федерації, назви освітніх центрів та поділ їх на «Донбас-Україна» та «Крим-Україна» втратили свою актуальність та у процесі подачі документів до закладу освіти є не зрозумілими для вступників з ТОТ Херсонської, Запорізької, Миколаївської та Харківської областей;
- відсутність методичних рекомендацій для керівників освітніх центрів.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

Міністерству освіти та науки України:

- розробити та затвердити Порядок прийому на навчання для здобуття вищої/ фахової передвищої освіти в 2024 році;
- підготувати та поширити між освітніми центрами спрощені інформаційні матеріали щодо діяльності освітніх центрів та проведення вступної кампанії;
- розглянути основні проблеми, з якими стикається заклад освіти під час роботи з абітурієнтами з тимчасово окупованих територій, а саме щодо: відсутності методичних рекомендацій для керівників освітніх центрів; невідповідності назв освітніх центрів у зв'язку із повномасштабним вторгненням Російської Федерації та поділ їх на «Донбас-Україна» та «Крим-Україна», що у свою чергу є незрозумілим для вступників з тимчасово окупованих територій Херсонської, Запорізької, Миколаївської та Харківської областей;

- напрацювати ефективні механізми вирішення проблемних питань, з якими стикається заклад освіти під час роботи з абітурієнтами з тимчасово окупованих територій.

Міністерству з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України:

- розглянути можливість запровадження безоплатного навчання зі стипендіальним забезпеченням на підготовчих курсах закладів вищої освіти тривалістю до одного року з наступним вступом до закладів вищої освіти для молоді з тимчасово окупованих територій.

Київському національному університету імені Тараса Шевченка:

- розробити та розмістити на головній сторінці веб-сайту закладу освіти розділ «Особам з тимчасово окупованих територій», на якому буде розміщено інформацію щодо освітнього центру, відповідальної особи за його діяльність, покрокова інформація щодо порядку вступу через освітні центри, а також інформацію щодо призначеного у 2024 році уповноваженого закладу загальної середньої освіти з зазначенням його розкладу роботи, адреси та контактів уповноваженої особи у доступній формі;

- розробити та розмістити на веб-сайті закладу освіти детальну, покрокову інструкцію як дістатися до освітніх центрів, а також до уповноваженого закладу середньої освіти;

- розмістити на веб-сайті закладу освіти інформацію щодо корисних ресурсів для підготовки вступника до профільного іспиту чи співбесіди;

- розглянути можливість комунікації з вступниками через месенджери (наприклад Telegram, Viber, WhatsApp);

- розробити та інфографіку щодо порядку вступу через освітні центри у доступній формі;

- затвердити та розмістити на веб-сайті закладу освіти Правила прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка у 2024 році;

- посилити інформаційну кампанію щодо переваг вступу через освітні центри.

**Начальник відділу прав громадян
на тимчасово окупованих територіях
Департаменту моніторингу додержання
прав громадян, які постраждали**

Тетяна ГОРОДЕНСЬКА

**Головний спеціаліст відділу прав громадян
на тимчасово окупованих територіях
Департаменту моніторингу додержання
прав громадян, які постраждали
внаслідок збройної агресії проти України**

Аліна БІЛАН

**Регіональний координатор взаємодії
з громадськістю Уповноваженого
Верховної ради України з прав людини
у м. Києві**

Юлія ПЕРЕТЯТЬКО